

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Добринка Парушева, ПУ „Паисий Хилендарски“

за материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

по: област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки,
професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата
(Методология на антроположките изследвания)

В конкурса за „доцент“, обявен в *Държавен вестник*, бр. 98 от 19.11.2024 г. и в интернет-страницата на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ за нуждите на катедра „Етнология“ към Философско-историческия факултет, като единствен кандидат участва гл. ас. д-р Стоян Христов Антонов от същата катедра. Представеният от д-р Антонов комплект материали е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на Пловдивския университет и включва необходимите административни документи. Освен това кандидатът е приложил общо 16 (шестнадесет) научни труда, сред които задължителната хабилитационна монография, втора монография, издадена на базата на защитена докторска дисертация, и 14 (четиринадесет) студии и статии. Десет от последните са на български език, публикувани в България, а останалите четири са излезли в чужбина на английски език. По-голямата част от текстовете са включени в тематични сборници. Всички те са лично и самостоятелно дело на автора.

Хабилитационната монография на Стоян Антонов е със заглавие *Синхронизации: преходи и трансформации в българското село* и е публикувана от Университетско издателство „Паисий Хилендарски“. Като един от авторите на рецензия за издаването на монографията бих искала и в това становище за потвърдя изцяло положителната си оценка за труда на д-р Антонов. Тази книга предлага един антроположки поглед върху начина, по който едно село конструира себе си като общност, живеейки със своето противоречиво минало. Авторът фокусира вниманието ни върху идентичността на тази общност – наследявана, поддържана и предавана. В трите глави на монографията се дискутират съответно практиките на именуване, връзката между паметта и историята (и нейните употреби) и актуализираната традиция на примера на един празник (Дядовден). Стоян Антонов съумява да преплете успешно своя личен интерес към малкото място село Черешово с големия проблем за трансформациите в българското село в постсоциалистическия период. Той постига това като съчетава методи на генеалогията, микроисторията и етнографията и етнологията, но обединяващото звено остава неизменно антроположкият подход. Текстът на *Синхронизации* по

същество добре се „среща“ с тематиката на обявения конкурс (Методология на антроположките изследвания).

Относно останалите публикации, приложени за участие в конкурса, изказвам съгласието си с разделянето им на групи, предложено от кандидата: епистемологично програмни; етнографски, основани на теренно изследване; хералдически; самостоятелни (което в никакъв случай не намалява тяхната тежест от академична гледна точка). Бих искала да отбележа, че изготвената *Справка за приносите* е от най-високо качество, по мое мнение, при това целенасочено илюстрира важни аспекти в методологията на антроположкото изследване, разработвани от автора.

Част от научноизследователската дейност на Стоян Антонов, включително хабилитационната му монография, е резултат от участие в проекти. Той е посочил участие в пет международни и десет национални научни и научно-приложни проекта, сред които бих искала да спомена специално проекта „Заедно и равни: правата на търсещите убежище и закрила“ (2022-2023 г.), свързан с войната в Украйна и предизвиканата от нея бежанска криза – този проект свидетелства не само за научните интереси на кандидата, но и за гражданската му ангажираност. Изследователските занимания на д-р Антонов се документират и чрез участието му в научни форуми. Тук искам да открия участията му в международните конгреси по генеалогия и хералдика, където той обикновено е единствен участник от България с доклад. Сред участията в международни научни форуми са посочени и няколко лекции по покана, изнесени в Македония и Турция, които са маркер за неговата разпознаваемост в научния свят. Не по-малко в подкрепа на същото говорят и многобройните цитирания на негови изследвания, които многократно надвишават минималните национални изисквания.

При дори най-бегъл преглед на файла *Документи за учебната работа* веднага прави впечатление големият брой учебни дисциплини, по които Стоян Антонов е разработил и водил (а в повечето случаи продължава да води) курсове. Голяма част от тях са сред най-основните в обучението по етнология и антропология (История на етнологията/антропологията, Методи на теренното изследване, Теория на изследванията в социалните науки и т.н.). Подобен набор от курсове говори за широк професионален и общ интелектуален капацитет. Кандидатът преподава в бакалавърски и магистърски програми, както и в докторската степен на обучение (съвместно с хабилитирани колеги). Поема ангажименти и към чуждестранни студенти, посещаващи ПУ „Паисий Хилендарски“ по програма Еразъм+, изнасял е лекции в чужди университети (в Лион, Франция и Ескишехир, Турция) в рамките на същата програма. Д-р Антонов е участвал в организацията на студентски научни форуми и е бил ръководител на 12 (дванадесет) бакалавърски и на пет магистърски дипломни тези, което свидетелства за доверие както от страна на катедрата, така и от страна на студентите. За последното говорят и публично изказаните към него благодарности от бивши възпитаници.

Тук е мястото да споделя и моите лични впечатления от Стоян, с когото сме колеги в катедра „Етнология“ от есента на 2010 г. Той е в центъра на дебата, когато става дума за методоложки проблеми, както и когато се дискутират въпроси, свързани с общности и наследства. Разговорите с него винаги са приятно интелектуално занимание, понякога съпроводено с предизвикателства. На неговата експертиза в полето на методологията, но също така и в областта на хералдиката може да се разчита. Последното е доказано и от съдебните експертизи, които д-р Антонов е канен да подготвя.

В заключение, изразявам твърдото си убеждение, че кандидатът в този конкурс и документите и материалите, представени от него, отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“. Той е представил достатъчен брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС „доктор“ и заемането на академичната длъжност главен асистент. Всички те са негова лична заслуга. В работите на кандидата има оригинални научни приноси, като представителна част от тях са публикувани в реномирани списания и тематични научни сборници, издадени от академични издателства. Научната и преподавателската квалификация на д-р Антонов е несъмнена, а показаните от него резултати в учебната и научно-изследователската дейност надвишават минималните национални изисквания.

Всичко изложено дотук ми дава основание да дам своята категорична положителна оценка и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Философско-историческия факултет за избор на гл. ас. д-р Стоян Христов Антонов на академичната длъжност „доцент“ в ПУ „Паисий Хилендарски“ по: област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата (Методология на антроположките изследвания).

16.04.2025 г.

Пловдив

Изготвил становището:

проф. д-р Добринка Парушева